

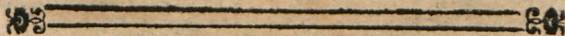

1717, 21 24 287
FACULTATIS JURIDICÆ 26
DECANUS,
ERNESTUS
TENZELL,
J. U. D.

CONSILIARIUS REGIMINIS ELECT. JUDICII
PROVINCIALIS ERFURTENSIS ASSES-
SOR, CIVITATIS CONSUL
PRIMARIUS, ET REL.

L. B. S.

ERFORDIÆ,
TYPIS JOH. HENRICI GROSCHII,
ACAD. TYPOGR.

*de obligatione civitatis per permutationem
mutuam.*

FACULTATIS JURIDICAE

DECANUS

ERNSTUS

TENZEL

J. U. D.

CONSILIARIUS REGNIUS RECTOR IUDICII

PROVINCIALIS FRUENTINENSIS

FORO CIVITATIS CONSUL

PRIMARIUS ET REL.

L. B. S.

—————

LAZARDI

Typis JOH. HENRICI GROSCHN.

ACAD. 1782

[Faint handwritten text]

DUm Bodinus de Republ. Lib. 1. cap. 1. Rempub-
 licam definit, quod fit familiarum, re-
 rumque inter ipsas communium, summa
 potestate ac ratione moderata multitu-
 do; sine dubio illam non in generalio-
 ri, sed specialiori significato concipit, quatenus om-
 nes unius Civitatis subditos, nexu quodam junctos
 comprehendit. Quemadmodum in l. Bona Civitatis 15.
 § seq. ff. de V. S. notatur: *bona Civitatis abusive publica di-*
ta, cum sola ea publica sint, quæ Populi Romani sunt, &
Civitates privatorum loco habeantur; Sed vix tamen opus
 erat, Autorem istum reprehendere *ibid. n. 3.* hâc in re
 Cicronis ac Aristotelis sententiam, quod Respublicas ap-
 pellaverint: *hominum cœtus, bene beatèque vivendi causâ*
sociatos. Sic quippe in latiori significato & talem multi-
 tudinem, quæ subordinata potestate regitur, Reipubli-
 cæ, vel Civitatis appellatione venire, quis dubitabit?
 Cum Civitas etiam pro suburbibus, Territoriis, ac
 districtibus Civitati adhærentibus, accipiatur notante
Zabu. Ichnogr. Municip. cap. 1. n. 8. ex Abb. consil. 52. n. 6.
alleg. ad hoc l. qui in continentibus 147. ff. de V. S. Sic &
 speciali, quodam significato (generaliori tamen quam
 prout à Bodino definita) in l. *Qui ex vico 30. ff. ad Mu-*
nicip. dicitur: qui ex vico ortus est, eam Patriam intelligitur
habere, cui Reipublicæ ille vicus respondet. Domicilium igitur
 originis & forum ibidem quis consequitur, secundum
 jus Romanum; ut adeo non intelligatur per Rempubli-
 cam ibidem Populus Romanus, cum domicilium origi-
 nis

nis ibi fundetur, ubi Pater legitimus Civis fuerit. l. 6. pr. & §s. seqq. ff. ad Municip. Ut adeo in d. l. 15. & seq. ff. de V. S. Civitas pro Municipio accipitur, & privata esse dicatur, respectu Civitatis Romanæ, vid. Hylig. in Don. Lib. 4. T. 4. lit. a. Vel in iis, quæ Majestatis jura, & Imperium summum concernunt, secund. Gædd. ib. alleg. Licet enim apud Romanos Caput omnium Civitatum, Roma, illud habuerit præcipuum, quod communis Patria, & ibidem forum domicilii commune fundatum fuerit; v. l. 33. ff. ad munic. l. 2. §. 3. seqq. l. 24. ff. de Judic. tamen apud Romanos etiam Civitates in tres ordines distinctas fuisse, notat Modestinus in l. 6. §. 2. ff. de excus. Tut. (1.) Metropoles, quæ maximæ appellantur, & sunt matres, ac capita Provinciarum, l. 7. pr. ff. de offic. procons. l. un. C. de Metropol. Beryto. Ubi hoc nomine, & dignitate, Civitatem Berytum exornarunt Imperatores Theodosius, & Valentinianus. (2.) Majores, quæ omnes habent forum causarum, & locum judiciorum, i. e. Prætorium, ubi præses jus dicebat. (3.) Minores, quæ nullum forum habebant, hisque, qui jus dicebant, carebant; Et has minus propriæ Civitates dictas notat Guido Panciroli lib. 2. thesaur. var. le§. c. 255. & 154. Jam cum in famosâ illa L. Civitas 27. ff. de reb. cred. statutum sit: Civitatem mutui datione obligari posse, si ad utilitatem ejus pecunia versa sit, alioquin ipsi soli, qui contraxerunt, non Civitas obligabuntur. Dubio procul Ulpianus, indefinitè, & generaliter locutus, omne Civitatis genus, sive sint maximæ, sive majores, sive minores, intellectum voluit, ita, ut quæ in hac lege constituta sunt, locum habeant non tantum in antiqua, ut & novâ Româ seu Constantinopoli, Sed etiam in municipiis, l. 7. ff. quod cujusque un. vers. arg. l. 4. ff. de vi &

289
¶ *vi arm.* vid. *Lauterb. in Disp. ad d. l. 27. ff. de reb. cred. cap. 3. §. 1.* Sed an quæ in *sequ. §. 2. disputat* de pagis, magni nominis olim iste JCtus, an & illi hujus Legis constitutionem pro se allegare possint? dubio vix caret. Distinguere enim Conatur inter pagos *Wirtembergicos*, & *Saxonicos*. illos cum suos habeant *Scultetos Consules* ac *Scabinos* qui aliquam Jurisdictionis speciem exercent, & de causis Civilibus jus dicant, omnino cum civibus in Civitate degentibus fere communi uti jure; quod tamen secus fit in *Saxonicis*, ubi *Sculteti* in Pagis nullam omnino habeant Jurisdictionem, sed sint nudi ministri eorum, quibus Jurisdictio competat, nec *Rusticis* & incolis in Pagis *cerevisiam* coquere ac vendere, aliaque civium commercia exercere permissum. Sed ut taceam id, quod de pagis *Wirtembergicis*, æque ac de *Saxonicis* ibidem assertum, vix universaliter experientiâ teste, procedere, cum nec in Ducatu *Wirtemb.* pagi æquales sint, & in *Saxonia* pagi inveniuntur non pauci, ubi *Sculteti* & *Scabini* quandam exercent jurisdictionem ruralem, ut ut dependentur ac subordinatè à jurisdictione superiori; vix etiam est, ut rationem dispositionis alleg. *L. in exercitio jurisdictionis* cujusdam ponamus, cum alias nec minores illæ civitates, tertiæ classis, quibus forum denegavit ipse *B. Autor.* participes forent dispositionis *d. l.* quibus tamen idem minimè denegat. Alia proinde ratio dispositionis istius legis quærenda; quæ certè non alia est, quam quod *Civitas*, confociationem plurium familiarum simul degentium ad commune bonum promovendum, & sic quoddam corpus intellectu carens s. *U. niversitatem*, significans, non ita sicut cives singuli contrahere possit, sed qui cum civitate contrahit, cautus esse

X 3

debeat.

debeat. *vid. ipse Lauterb. d. disp. C. 3. §. 7.* Et an non pagi etiam sunt tales Universitates? Nonne & alias Civitates & illa, quæ continentia sunt & sic teritoria & vicus comprehendunt per alleg. supra l. 147. de v. s. l. 30. ff. ad municip. Noñe etiam ad omnes Universitates ea quæ de restitutione minorum sancita sunt in Tit. ff. de minor. certâ ratione extendunt *Dd. vid. Lauterb. in comp. ib. circa fin.* Et si vel ipsam dispositionem d. l. respiciamus, nil est quod obstat, quò minus illam pagis quoque applicemus. Civitates sane contrahere posse, satis clare dispositum est in l. 15. ff. de Scto Maced. Nec aliud in sæpius alleg. l. Civitas, statutum ratione mutui; Sed id tantum dicit lex ista, quod qui Civitati mutuam credidit pecuniam, illam tunc habeat obligatam, si pecunia in ejus utilitatem versa, alioquin ipsos solos qui contraxerunt, non civitatem obligari. Cujus tamen sensus non est, quasi Civitas plane non obligetur absque probatione versionis in ejus utilitatem, cum certe aliud statuendum, ubi ipsa civitas vel per illos, penes quos est regimen totius civitatis, & qui universum populum repræsentant pro diversitate Civitatum, modo per consules & senatores solum, modo adhibitis simul tribunis plebis, secundum cujusque loci consuetudinem; Vel convocatis more usitato omnibus civibus pecuniam mutuam accepit; ita ut his casibus h. legis beneficium cesset, uti optimè *Lauterb. d. Disp. c. 3. §. 9. seqq.* deducit. ut adeo sensus illius L. hic sit: quod quando administratores Civitatis, quibus quidem rerum civitatis administratio, & cura mandata est, qui tamen totam universitatem non repræsentant, nec speciale ad mutuam contrahendum, mandatum habeant, pecuniam mutuam acceperint, civitas non aliter, quam si versio in utilitatem ipsius probata, obligetur, alioquin solum ipsos

284
ipfos quibus pecunia numerata, teneri. Quod tamen quomodo intelligendum, idem *Lauterb. d.l.* explicat, cum administratores illi, qui nomine civitatis, non proprio, pecuniam acceperunt, finito officio liberentur. Quare autem omnia hæc ad pagos etiam applicari non possint, vix aliqua sufficiens videtur suadere ratio. Pluribus de hisce in lectione cursoria ad *d. L. Civitas 27. ff. de reb. Cred.* tractabit

NOBILIS ET CLARISSIMUS DN.
**JOANNES CHRISTOPHOR.
SENFFIUS, SANGERHUSA-THURINGUS,**

De cujus natalibus & studiorum cursu ex more recepto nunc quædam dicenda. Natus est Candidatus ille anno 1692. Die 21. Octobris in civitate *Sangerbusa*, honestissimis Parentibus, Patre Domino JOHANNE JACOBO SENFFIO Ferrariæ officinæ, non procul ab urbe sitæ, Factore, nec non Camerario dictæ civitatis *Sangerbusa* olim constituto, & Matre DOROTHEA HEDEWIG, è Familia *Westbergensi* suam originem trahente. Prima Parenrum cura fuit, ut filio pietatis & religionis capita infillarentur; post, cum animum non minus proum quam aptum ad studia humaniora esse viderint, ad Scholam publicam *Sangerbusæ* florentem, eum miserunt, datum curæ primum Dn. Con-Rectoris *Kesserhauseni* jam pie defuncti, deinde Amplissimi Domini Rectoris *M. Joannis Laurentii Schnemleberi*, Viri in studiis Theologicis & humanioribus versatissimi, quorum, tam Rectoris quàm Con-Rectoris fideli informatione, per novem ferme annos usus est. Crescentibus annis, Schola *Sangerbusana* anno 1709. relicta, Scholam Electoralem ad Salam vergentem, quæ Porta dicitur, adiit, in qua quinque annis, & quod excurrit, animum detinuit studiis, & felicem sese fuisse hic declarat, qui tam fideles nactus fuerit Magistros: Horum omnium primum laudat Dn. *M. Hartmannum* Rectorem tunc hujus Gymnasii eruditione florentissimum, jam pie demortuum. Silentio quoque non prætereundos esse putat Viros Clarissimos Dn. Con-Rectorem *Hederum*, Tertium, Dn. Magistrum *Schrammum*, Dn. Cantorem *Majum*, & sextum Collegam extraordinarium, Dn. Magistrum *Weidnerum*, quibus omnibus

bus multum se debere egregie fatetur. Scholasticis absolutis studiis, *Jenam* se contulit, ibique anno 1714. Die IX. M. Aprilis à Præcell. Viro Dn. M. *Syrbio*, Philosophiæ primæ & rationalis Professore Publico ordinario, in numerum civium Academicorum receptus est. In qua Universitate per annum tantum Doctorum Collegiis sedulo inter fuit, & inprimis Dn. *Gerbardum*, J. U. & Philosophiæ Doct. Philosophica, jusque Naturæ explicantem, deinde Dn. Doct. *Dietmar* institutiones Justin. exponentem, tum Dn. D. *Hartmannum Struvii* Jurisprudentiam, tandem Consultiss. Dn. D. *Brücknerum* Jctum & Professore Juris Celeberrimum, publica Collegia prælegentes, omni auscultavit studio. *Jenâ* abiit *Lipsiam*, ibique anno M. D. ccxv. Die 25. Mensis Maji per Dn. D. *Joannem Burckardum Menckenium*, Consil. Reg. & Historiarum P. P. albo studiosorum insertus est. In hac Academia per duos commoratus annos, Collegia frequentavit sedulo Dn. *Kästneri* J. U. Licentiati, cursum juridicum pertractantis, & Dn. D. *Schacheri*, Curiz Provinc. & Facult. Jurid. Assessoris graviss. Pandectas, jus feudale, & Constitutionem Carolinam, publicè explicantis. Nec non Jcti Meritissimi Dn. D. *Luderi Menckenii*, Consil. Reg. & ordinarii in Facultate Jurid. jus Canonicum publicè exponentis. Ab his Musis ad Lares Patrios rediit, & ibi praxin cum Theoria conjunxit. Nunc nomen apud Facultatem nostram professus, modeste petiit, inter supremorum honorum Candidatos ut reciperetur, ad consveta Candidatorum examina prius admittus. Desiderio annuimus transmissusque textus ex utroque jure elaborandos, terminò simul ad ipsum examen præfixo. Exploratis igitur ipsius in jure profectibus, Cathedram publicam ipsi aperuimus; Quare Lectionem primam cursoriam ad *d. Leg. Civitas 17. ff. de R. Cr.* quam sibi sumpsit, explicandam, & hac finitæ Disputationem Inauguralem de *IMPENSIS*: Die proximo *Q. 24. b. Maji* A. D! horis locoque consvetis habebit. Ad quos actus solennes omnes Universitatis Nostræ Proceres, ac cives, eâ quâ per est observantiâ, ac humanitate invitantur. Publicatum sub Sigillo Facult. ipso; *SS. Trinit. Festo d. 23. Maji*, Anno 1717.

(L. S.)

Erfurt, Diss., 1717

ULB Halle 3
004 548 485

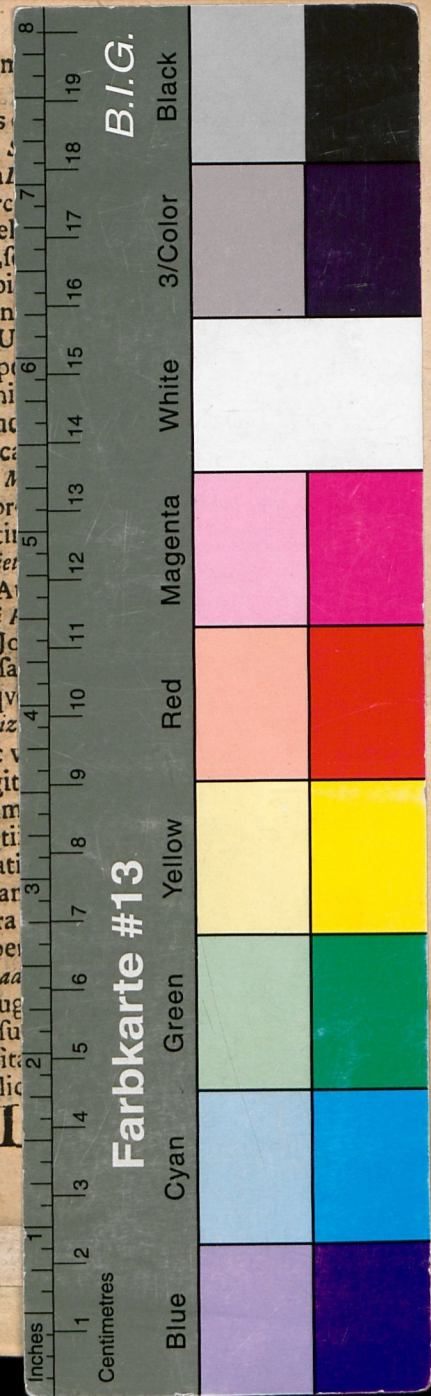
f

TA-706

nur 2 u 4 bisher verknüpft

1717, 21 24 287

FACULTATIS JURIDICÆ²⁶
DECANUS,
ERNESTUS
TENZELL,
J. U. D.

CONSILIARIUS REGIMINIS ELECT. JUDICII
PROVINCIALIS ERFURTENSIS ASSES-
SOR, CIVITATIS CONSUL
PRIMARIUS, ET REL.

L. B. S.

ERFORDIÆ,
TYPIS JOH. HENRICI GROSCHII,
ACAD. TYPOGR.

*de obligatione civitatis per pecuniam
mutuam.*